

אמר להם הממונה

פרק שלישי יומא

לֹא.

עין משפט
נר מצוה

י"ז א מ"י פ"ג מהלכות
צ"ח מקדש הלכה יח:
י"ח ב ג ד מ"י פ"ד
מהלכות מקוואות
הלכה א סמג עשין רמח
טור ש"ע י"ד ס' ר"א סע"ף
א:

בינו חננאל

ומדוברן היא, חוצץ עין
דאורייתא. ומה שכתב
במקצת שמה כריא. מה
שישנה זה שלא טבל
סבין ארוכה וישחוט,
עכין זו תלתה קדוש
המש טבולות ועשרה
קדושין. וזהו חמש
טבולות ועשרה קדושין
כז, וכולן בקדש אביה
הפרדה, טאמיר וקדש את
הקדש במים מקדש קדוש
ולבש את בגדיו. חזק
כז הראשונה שהיתה על
גבי שער המים. כלומר,
מקדש היה שם שער על
גבי שער המים. והיו
מגיבו משכין בו מעין
עיטם, בדרסנין תלמוד
קטן ישראל אבנא דר
ארץ ישראל. ו"ב דר לכיור,
אמר הושתע כז לוי אמת
המים היתה מושכת בו
מעין עיטם וכו'. כז גם
נבחה המקדש היו ימימי
מבנה בו מזה המעין
שהיה קדש עליו עיטם.
והיה גובה השער כז אמה
ובני המקדש עליו אמה על
אמה ברום ששלו. נמצא
עין עיטם גובה מקדש
עורה כ"א אמות יותר, כז
היה שער מבור, שהיו
המש נשכין מעין עיטם
וירדח (שם) אל המים.
שלו גבי שער המים.

תוס' ישנים (המשך)

[illegible]

הוֹצִיץ אוֹ אִינוֹ הוֹצִיץ. פֿרש״י דלר״י קא מיטענא ליה וקשה לי דאס
 כן הוה ליה למימר בהדיא לר״י אללא נראה דצין לכן וזמא
 צין לר״י וטעמיה שוה טעור כסאני צא לעבוד דצין ליתכנס ביה
 ריקנית דבהא מודה כן וזמא דלא הויה אללא דרצנן שמה יעבוד דכפ״י
 לעיל והא דקא מיטענא ליה הכא

חוצץ או אינו חוצץ טפי מצבול טצילומ
דרבנן כגון י"ח דבר ויכולא כפון
יש לומר משום דהא טצילומ מעלה
יתירא היא שרי טהור גמור הוא
ועל כן דהש טומאה אלמ מעלה
צולאן וימורא יתירא היא ולהכי
מיעילא ליה דילמא אינו חוצץ:
ותניא מצורע טובא ועומד בשער
ניקור. לפרש"י שפירש

דלרזי יהודה מיציעא ליה מאי קא
פשיט מהכא הא הדיא לאו ר"י דר'
יהודה פליג עלה לעיל ג'ל אעפ"י
פשיט שפיר דמדרבנן דאמרי דעביד
מעלה אפילו בשביל ציאת מקפת ה"נ
ר"י נצטילת כל אדם דהויא דרבנן
נריך לטובא אפילו לציאת מקפת:
אן דילמא אתי לאימושוי. הא

ויכולו בקודש בבית
 שהיתה בחול ע"ג
 תו היתה אמר אביי
 גבוה מקרקע עזרה
 נ"ס כל הפתחים שהיו
 ה ורחבן עשר אמות
 ו יורחן בשרו במים
 מים שכל גופו עולה
 על אמה ברום ג'
 י מקוה ארבעים סאה
 והא

בית הפרוה. מימה לי והא גגין ועלויות לא נתקדשו וי"ל גג בית הפרוה היה שזה לקרקע עורה דכי האי הוונא משני בסוף פ' כ"ד זולין כן חול וגומותיהן קודש בשגומותיהן שזין לקרקע עורה אבל מימה לי פ' י"ג. לשבת המדמיון כו' עד משם מסיבה עולה לגג בית הפרוה היה משום צניעות לפי שהיה גדול טובל שם אלא היו נכנסין לו דרך הו"ל לשבת המדמיון מוכה קודש דאי לא מימא הכי הוה ליה גג וזכין חול אלא על כרחך לשבת המדמיון שגג בית הפרוה פתוח לא פרך כ"ד זולין (פסחים דף פו.) מחילות לא נתקדשו לא חוקימנא התם כי להקשות כי פריך התם מהלכות וכו' ואוקמינא בשגומותיהן שזין מחילות לא נתקדשו אמאי לא פריך ממתני' דפרקין וממתני' דמדות סכת מעשר שני (מ"ח) ואדרבה ניחא ליה למיפוך מינה טפי ממתני' דסדר קדשים ועוד משום דפרין שמי קושיות מינה מרישא ומסיפא: והענינה היתה גבוהה שלש אמות דלמנא לא היתה גבוהה אלא י"א לא היתה גבוהה אלא שמי אמות והכנה גדול יושב וטובל ויש ל"ל היו עושין וזכר עמידה שהם טובל כי זה נקל לו יותר לעשות: ראשו עד רגליו ודאי אלא שלש אמות דל"ב גבי היק רשאי דשמי אלא ל"ל עד דתפייו הוא שלש אמות ור"ח על פי שחזין נזארי' ויש עוד דאי אפשר לקרקע שתלקט במלקט והיטעני ופעמים שיש בית רגליו ורואה מעבר לכותל וגבי כוכין צפרק המוכר פירות (שם) והלמטה ועוד תריך שיהא צריחו והא דסגי הכא גבי מקוה בשלש על ראשו ועולין למעלה גם יכול לבקו ראשו קצת עד שיתבסס כל ל' צ"בא דתלת אמיין דלפון אינטלב על צ"בא דתלת אמיין וכו' יש יגיע (שם דף כג.) דהא דלמנא גופו של אדם ג' אמות דלאו היינו בני קהא דלמנא מר ארון ט' וכפורת טפח וגמירי דכל טוונא דמידלי דעד הכתף הוא שלש אמות דהיינו י"ח טפחים אז מוכח שהיה כי נתמא דלמנא היה גבוה מן הקרקע י"א טפחים ושלש אלא י"א היה הראש

[illegible]

הוֹצֵץ או **חִינוּ הוֹצֵץ**. לר' יהודה דאמר מפני סרך טבילה צעלמה היא פסלה בה חנינה כשאר טבילות או דילמא כיון דאינה צאה אלא מן הוֹצֵץ על הטומאה ישנה וכל צאה בה היא צאה לא פסלה בה חנינה: **שמה** חנינה: לענין טבילה לו: וזריך לטבול אם צא להכניס אחד מאיבריו לעורה: **מהו שיעשה**

סְכִין אֶרְכֹּכָה. לַפְטוֹר עֲלָמָן מִן הַטְּבִילָה וַיַּעֲמִיד חוּץ לַעֲרֹכָה וַיִּשָּׂא יָדוֹ לַפָּנִים וַיִּשְׁחָט מִי מִיַּפְטָר בְּהָכִי מִן הַטְּבִילָה אֹף דִּילְמָא בְּעֵי טְבִילָה. וְלַעֲנִין הַכְּסִירָא דְקָרְבָן לֹא קָא מִצְחֵיט לֵיה דִּלָּף עַל גַּב דְּמַד מִבְּחוּץ וַיִּשְׁחָט כְּסִירָה דַּתִּיָּא בִּזְבָּחִים (דף לז:) בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי ה' וְלֹא שֹׁחֵט לִפְנֵי ה'. **סִיבְעִי לָבָן וּזְמָא.** דַּמְחֵמֵר בָּהּ: **סִיבְעִי לִרְבֵּנָן דְּפִלְגִי עֲלֵיה דְר"י.** וְהֶאֱמָרוּ כֹל אֶחָד לֹא בָעוּ טְבִילָה: **לְגֹאֵל.** הִנֵּכֶם לֹה: **עֵין עֵיטָס.** מִמְנוּ בָּהּ אֶחָד הַמֵּים לְבִית טְבִילָת שַׁעַר הַמֵּים שְׁמֵת הַחוּמָּה. וּלְפִי עֵין הַמִּקְרָאוֹת נִרְאָה לִי שֶׁהוּא מִעֵינִן מִן נִפְתּוֹחַ הָאֲמֹר בְּסִפֵּר יְהוֹשֻׁעַ (טו) שֶׁמֶסֶס הַגְּבוּל מִשְׁפַּע וַיּוֹרֵד לַמּוֹרָה וּלְמַעַרְבֵּי הוּא ^ו הַגְּבוּל כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְהֵן מִילְתָּא דִּלְצִי מִשּׁוֹס דַּאֲמֵרִינֵן בִּזְבָּחִים (דף מד:) סְבוֹר לְמִצְיִינָה לְבִית הַמִּקְדָּשׁ בְּעֵין עֵיטָס אֲמָרִי יִנְחִיָּה בִּיה פּוֹרְתָא דְכַמְבִּי (דברים לג) וַיִּבֶן כְּתָפָיו שָׁן דְּשִׁמְעִין מִיֵּינָה שְׁהוּא גְבוּה מִן הַכֹּל וְלֹא פָּרִישׁ מִנָּה לִיה וּפְרִישׁ לִיה אֲצִי הַכָּא: **גְבוּה מִקְרַק עוֹרָה עֲשִׂירִים וְשֵׁשׁ אַמּוֹת.** כְּמַד גְבוּהָ שַׁעַר הַמֵּים וַיִּבֶן כְּלִי שֶׁל שֵׁשׁ אַמּוֹת מִלְמַעְלָה לְהַחֲזִיק אֲרֻבַּעִים סָאָה שְׂאִי אֲפֶשֶׁר לְמִים לַעֲלוֹת לָהֶר שְׁהוּא גְבוּה מִמָּקוֹס שְׁנוּבֵעִין סָס: **חוּץ מִשָּׁל אֹלֵם.** שֶׁבָּהוּ אֲרֻבַּעִים וַחֲמֵשׁ עֲשָׂרִים:

(פסחים דף פו.) אהא דפריך מהלשכות הצנויות בקודש ופתוחות לחול
אי גג בית הפרוה שזה לקרקע עזרה מסיבה למה לי דאמר צ"ק

ו"ל דגג בית הפרוה וטע"ג דשוה לקרקע עורה לא היה לו פתח
לשבת המדיחין שהימה תחת הקרקע ומשם מסיבה עולה לגג בית הפרוה
כמו לשבות הבנויות בקודש ופתוחות לחול דלמר לעיל
הוא קודש ואע"ג דפרישנא דלשבת המדיחין מחילה היה וא"ר יוחנן
לכא דרבי יוחנן בפתוחות מזה הצד האכל פתוחות לאו נפקדש
לקרקע עורה והדר פתוח נספח א"כ הוה ליה מחילות וא"ר יוחנן
דכפי' ד"ל מאי נפקא מינה הדיא דהלשכות נמי מתני' הדיא כפי' ד
דהכל ודמדות לפי שהיא שנויה בקדר ורעים שהוא קודש לסדר מועד
ע"פ גבוה מקרקע עורה כ"ג אמות. תימה לי ומגל ד
אמה ואורכה שלש אמות והכנה היה משכיב עמו בתוכו אי
לומר מסתמא כל מה שהיו יכולין להקל עליו משום חולשא דכהן
אמה ע"א אמה ביה שלש אמות. עליו לומר דגובהו של אדם
ארבע אמות כפי"ק דבבא בתרא (דף ק) למה לי כולי האי
וראשו מחוץ אמה כיון דאפיקתיה משלש אמות אוקמה אארבע
גבשושית פחות מג' טפחים סמוך לכותל חיימין נמי שעומד על אכא
דף ק: וס) דלרכו ארבע אמות היינו צין ראשו וצין דפי הארון שלמ'
אמות היינו משום דשעומק המים שלש אמות כשנכנס בהן לפי משי
גופו במים ומה שיש בתהום של מגילת אסתר פרשדמא אינטלנ'
לומר כולם קטועי ראש היו שנהרגו ואח"כ נגלו וכן משמע בדפוק
עם הראש דקאמר התם המו"ל משוי למעלה מעשרה חייב שכן משמ'
במוטות תילתא מלעיל ותרי תילתי מלתתא והשתא אי אמרת בשלמא
בכתף ישאו נמצא שהיה מן הארון למטה מן הכתף ו' טפחים וצ'
שליש

זכורת בפקין ארורה ואינו מכניס כלל מרופא, לא יתייב בן זומא א"ע ששופה שמיטת הקרבן, וא
 ש"ס שטוק מותרה (הרבה) [הנחת] שמועד פנים וכן קרי' עזילה כאלו נכנס לפנים לשמות שא
 שמיטתה שמיטת המורה, א"ע שגם אז היה טובל מן המורה פלי' לטעם (מגביר) [לגביר]
 מן שגביל שמיטת הבה, ואין ש"ן קל וחומר דומה, וזו (דמכלל מקום מדרגתן כי אין עזילה
 וכן מכניס דיו לשמות ואין קרי' עזילה כמאמר מן האדם מלא וידי עזילה מדרגתן, וא"כ
 איכפת לו בטעם ההפוך בתקדש אלא משום שא"ע שגם, אבל לאמישורי ליתכן בפנים כי חיישין
 עומה הורא אלא היטב על להיטכן עומה עוש עשר כרה, והכ"ר לא חמי לאמישורי ב"ה, מציני לר"י
 נקטת ידיו לזהותם, דעד כאן לא קאמר ר"י הם אלא דלא עבדי עבודה וכן אין לחוש כלל לאמישורי
 וגם לא קדקדעי עבודה שמיטת הבה שמועד פנים לא יתיר כלל עזילה לחיישין כדברי רמב"ם
 ואור, וא"כ א"כ הם שמיטת חולין לא חיישין ולינעמ' חמי לאמישורי דהם ירי טעם
 זר של שבכאן ביומא מספקא לו אי חיישין לאמישורי או לא לבן זומא ור"י נמי מספקא לו אי נחמדי
 נחמסו דהא אין עבודה והא' לא עבדי עבודה, לכן לא נקט הם שמיטת חולין טעמא שבהאן
 שמה אין בשבר שום כזכור, ודודא ויהא ש"ס לחוש להם, אי נמי משום דעבי לאסוקי אין שטח ואמר
 חסדא ריבדנ נקט הם שטח עוש נרדעת בשר וכל נקט עממא דהכא, אבל אין חש' חיישין כלל נעמשים

מסורת הש"ס

(א) [פסחים ל: וז"ש],
(ב) [זבחים לב: א] (ג) [לעיל
יט. ל. לקמן ע"א. ע"ש],
(ד) [זבחים נה: ה] לעיל כז.
מדות פ"ב מ"ג, (ה) עירובין
ד: פסחים קט. ע"ש חגיגה
י"א. [סוכה ו' ז"ק פ"ב.
ע"ש], (ו) ז"ל הגבוה, (ז) עין
רש"ש,

תורה אור השלם

1. וְכִי יִטְהַר הַזֶּבַח מִזֹּחֹבוֹ
וְסִפֵּר לוֹ שֶׁבָּעַת יָמִים
לְטַהֲרָתוֹ וְכֹכֶס בְּגָדָיו
וְרֹחֵץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם הַחַיִּים
וְטָהַר: וְיִקְרָא טו יג
(ז) וְאִשִּׁי כִי תִחַץ מִמֶּנּוּ
שָׁכַבְתָּ זָרַע וְרֹחֵץ בַּמַּיִם
אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד
הָעֶרֶב: וְיִקְרָא טו טז

מוסף רש"י

במים במים
המחזקים משמע, ואשר
לדלו חיים מלגת חיים
חיים (שדורנין) צמים
יתרו (שם ד'): לו: ממים
נקודות כפפה, משמע
מים המחזקים, לאסוף
ואגור, וזמין חיים מים
לא תִּיךְ, מדמנין צו
(ורקנו) טו) חיים, מים
ממלל שדמר טמאין לו
מים חיים טו, ומיו
צמים, צמים המחזקים
במקומו, לאשר פה שמים
(תרגמה) א': חיים, מים
המחזקים שנקוו ממחילה
מעמלם, חיים חיים מים
(בשר') למעשר שאובין
דאילל שפאם ומימי ועיל
(רש"י פסחים ט')
בשרו, משמע ד' בשר
כאחד (שדורנין) מלגת
מים בשר, משמע שם
גופו עולה בן, שאין
נראה אלא סולו מוסקת
(רש"י פסחים ט')

תום' ישנים

מהו שיעשה
 ארובה וישחור
 חציו על קלן וזהו חציו
 טיולו מן התורה לטובו
 נכנס לטור על ששנה
 תבנה וזהו לנגד
 לטור עבודת וגם חמק
 שאין עוש כרת חמק
 ששנה כרת ולכן חמק
 מדרבנן ואפילו לטור
 לטור בשמיא על הכנס
 לטור לבנות ואפי' שנה
 משנה גדויו לנגד קדש
 ואין חמק (אלא) כי
 לבנות וטור וזהו
 ויחיש נמי לר"י דעלי אכן
 וזהו וטור חציו
 וטור הכנס לטור
 לעבודת אלה מדרבנן ולכן
 חמק גם חמק בשמיא
 על כד הכנס וזהו חמק
 לבנות חמק שטל וטור
 חמק גם חמק
 עכשיו כל גורו חמק
 וזהו עד כאן כל חמק כן
 וזהו חמק וטור
 חמק חמק